

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžr/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 5012200089
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5012200089.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana v právnej veci navrhovateľky: B. P., bytom O. X/XX, XXX XX F., proti odporcovi: Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, (pôvodne Obvodný pozemkový úrad Martin), so sídlom Pavla Mudroňa 45, Martin, za účasti: Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Martin, so sídlom Bottova 23, Martin, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ObPÚ-2012/00258-II.-URB zo dňa 11. januára 2012, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 6. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 6. februára 2018 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke ani účastníkovi Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Martin náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I Predmet konania

Odporca rozhodnutím č. ObPÚ-2012/00258-III.-URB zo dňa 11.1.2012 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) podľa §§ 1, 2 a 3 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. 503/2003 Z.z.“) rozhodol o reštitučnom nároku navrhovateľky tak, že táto nespĺňa podmienky obsiahnuté vo vyššie uvedených ustanoveniach na navrátenie vlastníctva ani na priznanie práva na náhradu. Zároveň rozhodol, že sa navrhovateľke nenavracia vlastnícke právo k pozemkom a ani nepriznáva právo na náhradu za pkn. parcelu č. XXXX (dom č. XX) o výmere 219 m² zapísanú v pkn. vložke č. XXX a za časť pkn. parcely č. XXXX (roľa) o výmere 415 m² nachádzajúcej sa v k. ú. F..

Svoj výrok odôvodnil najmä tým, že z predloženej textovej a grafickej časti identifikácie parciel č.

XXX/XXXX zo dňa 31.10.2005, č. XXXX/XXXX zo dňa 20.12.2011, pkn. vložky č. XXX, XXXX k.ú. F., rozhodnutia Správy katastra Martin č. X 263/2011 zo dňa 07.12.2011 vyplynulo, že:
- pkn. parcela č. XXXX - časť o výmere 415 m² neprešla do vlastníctva štátu a teda neboli splnené podmienky uvedené v § 2 a § 3 zák. č. 503/2003 Z.z. a
- pkn. parcela č. XXXX v čase prechodu do vlastníctva štátu mala charakter zastavanej plochy (dom č. 12, dvor) a nakoľko neboli splnené podmienky uvedené v § 1 zák. č. 503/2003 Z.z. odporca rozhodol o nenavrátaní vlastníctva a nepriznaní práva na náhradu.

Súčasne uviedol, že predmetné rozhodnutie sa netýka celého reštitučného nároku navrhovateľky (pkn. parcela č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX).

II.

Konanie na krajskom súde a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky

Na opravný prostriedok navrhovateľky podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) Krajský súd v Žiline rozsudkom pod sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 06.07.2012 potvrdil preskúmané rozhodnutie. Na odvolanie navrhovateľky Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd vyššie uvedený rozsudok Krajského súdu v Žiline potvrdil.

Následne Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) v náleze sp.zn. II. ÚS 414/2015 z 01.12.2015 vyslovil, že Najvyšší súd v konaní vedenom pod sp.zn. 1Sžr/154/2012 a rozsudkom z 08.10.2013 porušil právo navrhovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 Ústavy Slovenskej republiky a zrušil rozsudok Najvyššieho súdu z 08.10.2013 sp. zn. 1Sžr/154/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

S poukazom na právo na spravodlivý proces zahrňujúci rovnosť zbraní uviedol najmä, že námietka navrhovateľky o nedodržaní princípu rovnosti zbraní tým, že jej neboli doručené stanoviská Slovenského pozemkového fondu považovaného všeobecnými súdmi za účastníka konania, sa javí ako dôvodná.

Najvyšší súd následne v uznesení sp. zn. 1Sžr/1/2016 zo dňa 25.04.2017 zdôraznil, že Ústavným súdom vytknuté nedostatky spôsobujúce porušenie práva na spravodlivý proces nie je možné náležite odstrániť v odvolacom konaní a je potreba, aby boli právne významné námietky navrhovateľky, v súlade so zachovaním dvojstupňového konania, dostatočne hodnotené už v konaní pred krajským súdom ako súdom prvej inštancie, a preto rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 06.07.2012 v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 06.02.2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) potvrdil preskúmané rozhodnutie odporcu. V prvom rade doručil navrhovateľke vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu zo dňa 29.06.2012.

Vo vzťahu k námietkam, týkajúcim sa PK p.č. XXXX v PK vložke XXXX poukázal na reštitučnú žiadosť navrhovateľky, v ktorej táto nežiadala o navrátenie časti PK p.č. XXXX. Tiež uviedol, že z úradnej činnosti (sp. zn. 22Sp/5/2012) je súdu známe, že túto PK parcelu si uplatnila iná reštituentka. Hoci bolo v rozpore s reštitučnou žiadosťou rozhodované aj o PK p.č. XXXX, uvedené nie je vadou, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože vo vzťahu k tejto parcele nebolo vlastnícke právo a ani náhrada priznaná. Samotné rozhodovanie o tejto parcele nemalo žiaden vplyv na právne postavenie navrhovateľky, ktorá ani netvrdila, že by bola oprávnenou osobou k tejto parcele a ani prípadných ďalších osôb, ktoré by mali k tejto parcele právny vzťah. Z tohto dôvodu všetky námietky uplatnené v opravnom prostriedku týkajúce sa tejto parcely sú plne nedôvodné.

Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa PK p.č. XXXX v PK vložke XXX konštatoval, že odôvodnenie

preskúmaného rozhodnutia je síce stručné, ale dostatočné. Odôvodnenie poukazuje na textovú a grafickú identifikáciu č. XXX/XXXX zo dňa 31.10.2005 a tiež i na identifikáciu č. XXXX/XXXX zo dňa 20.12.2011, ktorá konkrétne rieši PK p.č. XXXX zapísanú vo vložke XXX. V reštitučnom návrhu došlo k nesprávosti, keď navrhovateľka požadovala priznanie vlastníckeho práva ohľadne PK p.č. XXXX, avšak zapísanej vo vložke XXX. Súčasťou správneho spisu je vložka č. XXX, ako i vložka XXX k. ú. F., z ktorých je zrejmé, že PK p.č. XXXX je zapísaná len vo vložke XXX. Preto odporca správne uviedol vložku XXX. V preskúvanom rozhodnutí je dostatočne uvedený skutkový stav, z ktorého správny orgán ohľadne tejto parcely vychádzal, a to, že táto mala v čase prechodu do vlastníctva štátu charakter zastavanej plochy, a to dom č. XX a dvor a taktiež bolo dostatočne uvedené i právne posúdenie, keď bolo poukázané na § 1 zák. č. 503/2003 Z.z.

Vydanie čiastkového rozhodnutia je podľa názoru krajského súdu na správnej úvahe správneho orgánu. Zdôraznil, že je bežnou praxou pozemkových orgánov rozhodovať o reštitučnom nároku oprávnených osôb čiastkovými rozhodnutiami a takýto postup nie je v rozpore ani so zák. č. 503/2003 Z.z., ani so Správnym poriadkom. Ak je reštitučný nárok rozsiahly, avšak je možné rozhodovať o čiastkových reštitučných nárokoch, ktoré už prešli procesom dokazovania vo veci samej, nič nebráni správne orgánu rozhodnúť len o čiastkovom reštitučnom nároku. Z dôvodu, aby oprávnená osoba neutrpela ujmu vydávaním takýchto čiastkových rozhodnutí vzhľadom na prípadné priznanie práva na náhradu, Slovenský pozemkový fond vychádza z úhrnnej výmery jednotlivých pozemkov, za ktoré bolo priznané právo na náhradu, a nielen z jednotlivých čiastkových rozhodnutí zvlášť. Týmto procesným postupom je učené zadosť dikcii § 6 zák. č. 503/2003 Z.z..

Vo vzťahu k námietke, že navrhovateľke bude takto upretý výber medzi náhradnými pozemkami alebo finančnou náhradou, krajský súd poukázal na interný pokyn generálneho riaditeľa č. 3/2011 Slovenského pozemkového fondu, ktorým sa upravuje postup Slovenského pozemkového fondu pri poskytovaní náhrad oprávneným osobám podľa zákona č. 229/1991 Zb. a zákona č. 503/2003 Z.z. v znení zákona č. 559/2010 Z.z., na ktorý poukazuje i účastník konania Slovenský pozemkový fond vo svojom vyjadrení k oprávnenému prostriedku a to konkrétne čl. XV. bod 3 posledná veta, podľa ktorého ustanovenie druhej vety tohto odseku neplatí, ak o nároku oprávnenej osoby bolo rozhodnuté viacerými rozhodnutiami a úhrnný nárok je vyšší ako 400 m² a 166 Eur. Preto krajský súd zdôraznil, že práva navrhovateľky nebudú dotknuté vydávaním čiastkových rozhodnutí, pretože Slovenský pozemkový fond bude akceptovať úhrnnú výmeru jednotlivých pozemkov, za ktoré bolo priznané právo na náhradu. Tá skutočnosť, že Slovenský pozemkový fond bude mať vedomosť o vydávaní čiastkových reštitučných rozhodnutí je daná tým, že je účastníkom správneho konania v každej takejto veci.

K námietke navrhovateľky ohľadne dĺžky konania krajský súd uviedol, že dĺžka konania nespôsobuje sama o sebe nezákonnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p.; ide o také porušenie procesnej normy (Správneho poriadku), ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, avšak môže byť riešené inými inštitútmi procesného práva, napr. v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti O.s.p.

Krajský súd sa zaoberal aj námietkou nedostatočného zistenia okruhu právnych predchodcov navrhovateľky, ku ktorej uviedol, že navrhovateľka v uplatnenej reštitučnej žiadosti konkrétne uviedla pôvodných vlastníkov, po ktorých sa cítila byť oprávnenou osobou (§ 2 ods. 2 z.č. 503/2003 Z.z.). Týmto pôvodnými vlastníkami sú P. X. A., voči ktorému je neter, I. A., voči ktorej je neter a F. A., voči ktorému je dcéra. Preto nemohlo byť rozhodované o reštitučnom nároku vo vzťahu k iným pôvodným vlastníkom a navrhovateľka nemohla byť oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. k osobám iným, ako uvedeným v reštitučnej žiadosti. Keďže F. Q. nebola uvedená ako pôvodná vlastníčka, od ktorej si oprávnená osoba odvodzuje svoj reštitučný nárok, nebolo potrebné zisťovať vlastníctvo pôvodnej vlastníčky F. Q..

K účasti Slovenského pozemkového fondu krajský súd uviedol, že z pripojeného správneho spisu je jednoznačné, že tento bol zástupca povinnej osoby Slovenskej republiky, ktorá je účastníkom správneho konania. Účastníkom reštitučného správneho konania je okrem navrhovateľa aj povinná osoba (§ 4 ods.

1 zákona č. 503/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov). V danom prípade povinnou osobou bola Slovenská republika. Pokiaľ teda predmetom tohto správneho konania boli nehnuteľnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky patriace do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, potom v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov ich spravuje a v zmysle § 34 ods. 14 citovaného zákona koná pred súdom vo veciach týchto nehnuteľností práve Slovenský pozemkový fond. S touto právnickou osobou správny orgán správne konal ako so zástupcom povinnej osoby. Tvrdenie navrhovateľky, že SPF je v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. len „dotknutým orgánom“, nemá oporu v zákone č. 503/2003 Z.z..

V tejto súvislosti svoj procesný postup krajský súd odôvodnil tým, že účastník správneho konania v zmysle § 250m ods. 3 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1 S.s.p. je bez ďalšieho účastníkom súdneho konania a to bez toho, aby súd osobitným uznesením rozhodoval o jeho príbratí do konania. Uvedené vyplýva priamo z právnej úpravy § 250m ods. 3 O.s.p.. Takto je ex offio účastníkom súdneho konania Slovenská republika ako povinná osoba a teda bolo potrebné v zmysle § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov konať so Slovenským pozemkovým fondom ako zástupcom tohto účastníka. Okrem toho Slovenský pozemkový fond bol v správnom konaní tiež účastníkom konania (keďže sa v správnom konaní rozhodlo o priznaní práva na náhradu podľa § 6 z.č. 503/2003 Z.z.), preto aj v súdnom konaní je ex offio v postavení účastníka. Preto by bolo priamo v rozpore so zákonom vydávať uznesenie o príbratí Slovenského pozemkového fondu do konania ako účastníka.

K námietke týkajúcej sa aplikácie interného pokynu generálneho riaditeľa Slovenského pozemkového fondu č. 3/2011 krajský súd uviedol, že ak mal byť tento interný pokyn aplikovaný, muselo by byť predtým vydané čiastkové rozhodnutie o priznaní práva na náhradu, ktoré však v danom prípade nebolo vydané. Preto pokiaľ nedôjde k vydaniu takého rozhodnutia, táto námietka je predčasná.

III

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľky

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci krajskému súdu na nové konanie. Dôvodila tým, že správny súd prejednávajú právnu vec nesprávne právne posúdil. Namietala skutočnosť, že súd príbral do konania Slovenský pozemkový fond, ktorý podľa jej názoru nebol a nemá byť účastníkom konania, navyše súd tak urobil bez toho, aby o príbratí účastníka konania rozhodol uznesením. Ďalej nesúhlasila so záverom krajského súdu o tom, že rozhodovanie odporcu o jej reštitučnom nároku formou čiastkových rozhodnutí nebolo v rozpore so zákonom. Tvrдила, že ak riaditeľ Slovenského pozemkového fondu vykladal zákon, nemal na to právomoc a nemožno sa týmto riadiť. Ďalej súdu vytýkala, že jej neboli doručené podania Slovenského pozemkového fondu. Tieto mali byť doručené (podľa tvrdenia krajského súdu) jej právnej zástupkyňi, avšak navrhovateľka právnu zástupkyňu v predmetnom konaní nemá. Napokon krajský súd na uvedené vyjadrenie nemal prihliadnúť, nakoľko poverený zamestnanec nepredložil oprávnenie konať v mene Slovenského pozemkového fondu. Navrhovateľka ďalej namietala, že krajský súd pochybil ak konštatoval, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania. Navrhovateľke však nebola doručená výzva pre vyjadrenie súhlasu s nenariadením pojednávania, ako ani uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/1/2016 zo dňa 25.04.2017. Ďalej namietala, že postup odporcu bol nesprávny a jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Záverom namietala porušenie povinnosti doručiť administratívny spis odporcom krajskému súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

IV.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu a účastníka konania SPF k odvolaniu navrhovateľky

Odporca ako aj Slovenský pozemkový fond sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadrili.

V

Právny názor Najvyššieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júla 2019 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou odo dňa 01. októbra 2013 Obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30. septembra 2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona a podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia, obvodného pozemkového úradu, obvodného lesného úradu, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a správy katastra ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad.

Na základe nižšie citovaných zákonných ustanovení má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Správy katastra v Martine ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Martin. Uvedená právna zmena sa premietla v zákone č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších právnych predpisov (katastrálny zákon) najmä prostredníctvom novelizovaného znenia najmä ustanovení § 11 (miestnymi orgánmi štátnej správy na úseku katastra sú okresné úrady, ak osobitný zákon neustanovuje inak) a 18 ods. 2 (okresný úrad podľa písm. a/ rozhoduje v katastrálnom konaní, podľa písm. b/ až k/.....).

Podľa § 1 zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 (ods. 1).

V zmysle § 3 ods. 1 písm. j/ zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

V rozhodnutí, ktoré je predmetom súdneho prieskumu, rozhodol odporca o časti nároku navrhovateľky a to konkrétne o PK p.č. XXXX (dom č. XX) vo výmere 219 m², zapísanej v PK vložke č. XXX a o časti PK p.č. XXXX (roľa) vo výmere 415 m², nachádzajúcej sa v k.ú. F..

Odporca v preskúmanom rozhodnutí vyslovil, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v §§ 1, 2, 3 zákona a preto sa jej nenavracia vlastnícke právo k pozemkom, ani nepriznáva právo na náhradu za PK p.č. XXXX (dom č. 12) o výmere 219 m² zapísanú v PK vložke č. XXX a za časť PK p.č. XXXX (roľa) o výmere 415 m², nachádzajúcej sa v k.ú. F..

Z rozhodnutia odporcu vyplynulo, že navrhovateľka v reštitučnej žiadosti uviedla, že pôvodným vlastníkom v reštitučnej žiadosti uvedených PK parciel, ako aj iných pozemkov nachádzajúcich sa v k.ú. F., boli P. X. A.T., I. A., P. A., F. A. a nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu v zmysle § 3 ods. 1 písm. j) a m) zákona. Správny orgán rozhodoval len o vyššie uvedených pozemnoknižných parcelách, pričom z predloženej grafickej a textovej identifikácie parciel zo dňa 31.10.2005 a zo dňa 20.12.2011 zistil, že časť PK p.č. XXXX o výmere 415 m² neprešla do vlastníctva štátu a teda neboli splnené podmienky uvedené v §§ 2, 3 zákona. Poukázal tu aj na obsah rozhodnutia Správy katastra Martin č. X 263/2011 zo dňa 7.12.2011. K PK p.č. XXXX odporca uviedol, že v čase prechodu do vlastníctva štátu mala táto charakter zastavanej plochy (dom č. 12, dvor) a nakoľko neboli splnené podmienky uvedené v § 1 zákona, správny orgán rozhodol o nenavrátaní vlastníctva a nepriznaní práva na náhradu.

V preskúvanom rozhodnutí boli uvedené všetky relevantné právne predpisy, resp. konkrétne ustanovenia zák. č. 503/2003 Z.z. ako aj skutočnosti ktoré boli podkladom na rozhodnutie. Odporca v preskúvanom rozhodnutí stručne osvetlil dôvody, pre ktoré navrhovateľke nebolo priznané právo na náhradu, pričom tieto podradil pod príslušné ustanovenie zák. č. 503/2003 Z.z. Zároveň preskúvané rozhodnutie obsahuje odôvodnenie postupu odporcu, ktorý o uplatnenom nároku navrhovateľky rozhodol čiastkovými rozhodnutiami. Z obsahu preskúvaného rozhodnutia bolo možné vyvodiť z akých dôvodov odporca dospel k svojmu záveru. Preto odvolací súd námietku navrhovateľky, ktorou sa táto domáhala zrušenia preskúvaného rozhodnutia pre nepreskúmateľnosť považoval za nedôvodnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa dôkladne zaoberal námietkami navrhovateľky a pokiaľ dospel k záveru, že preskúvané správne rozhodnutie bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia veci a preto ho potvrdil, bolo potrebné rozsudok prvostupňového súdu, ktorý ho vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, potvrdiť ako vecne správny. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Námietka navrhovateľky, podľa ktorej jej nebolo doručené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/1/2016 zo dňa 25.04.2017 nebola dôvodná. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že vyššie uvedené uznesenie Najvyššieho súdu bolo doručené všetkým účastníkom konania, a teda aj samotnej navrhovateľke, o čom svedčí ňou podpísaný doklad o doručení predmetného uznesenia (označeného ako uzn. č.l. 89) nachádzajúci sa v súdnom spise na liste č. 95.

Navrhovateľka síce dôvodne spochybnila konštatovanie krajského súdu o doručení vyjadrenia Slovenského pozemkového fondu jej právnej zástupkyňi pretože v predmetnom konaní nemala zvolenú právnu zástupkyňu, avšak takáto chybná formulácia krajského súdu nepredstavuje vadu, odôvodňujúcu zrušenie napadnutého rozsudku, keďže ako vyplýva zo spisu vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu zo dňa 29.06.2012 (č. l. 39 - 42) bolo podľa podpísaného dokladu (č.l. 99) doručené samotnej navrhovateľke.

Za takúto nepovažoval odvolací súd ani námietku vytýkajúcu, že jej nebola doručená výzva na vyjadrenie k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania. O opravnom prostriedku navrhovateľky bolo už prv rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 06.07.2012 a o následne podanom odvolaní rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžr/154/2012 z 08.10.2013. Vzhľadom na závery Ústavného súdu v náleze sp. zn. II. ÚS 414/2015 z 01.12.2015 (ktorým bol rozsudok sp. zn. 1Sžr/154/2012 z 08.10.2013 zrušený) Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Sžr/1/2016 zo dňa 25.04.2017 zrušil pôvodný rozsudok Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 22Sp/6/2012 zo dňa 06.07.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bolo jeho úlohou odstrániť vytknuté vady. V takom prípade sa konanie pred správnym súdom vracia do štádia, v ktorom bolo pred vyhlásením zrušeného rozsudku. Z obsahu súdneho spisu je pritom zrejmé, že navrhovateľka v konaní pred krajským súdom v podaní zo dňa 15.03.2012 súhlasila s rozhodnutím o opravnom prostriedku bez nariadenia pojednávania. V danom prípade teda boli splnené podmienky podľa § 250f ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania.

Oprávnenie vystupovať v konkrétnom správnom súdnom konaní za orgán verejnej správy správny súd preskúmava v podstate len pri pojednávaní, a to vyžiadanim si príslušného poverenia. Poverenie sa však nemusí zakladať do súdneho spisu, ale jeho obsah stačí uviesť v rozsahu zaznamenávania priebehu pojednávania. Pri písomnej alebo elektronickej komunikácii sa v podstate prezumuje, že za orgán verejnej správy konala príslušná poverená osoba. V tomto smere odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že krajský úrad konal s oprávnenou osobou, nakoľko všetky písomnosti adresoval Slovenskému pozemkovému fondu, ako ďalšiemu účastníkovi konania.

Vo vzťahu k ďalším námietkam navrhovateľky sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 ods. 2 O.s.p.. Najvyšší súd zároveň poukazuje na to, že navrhovateľka v odvolaní nespochybňovala preskúmané rozhodnutie o nepriznaní nároku z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok, a v súvislosti s týmto záverom neuviedla žiadnu námietku. Namietala len postup odporcu, ktorý rozhodol o jej nároku čiastkovými rozhodnutiami, dĺžku správneho konania, účastníctvo v konaní pre súdom a nepreskúmateľnosť preskúmaného rozhodnutia. Tieto odvolacie námietky navrhovateľky vyhodnotil odvolací súd ako irelevantné.

Z pripojeného administratívneho spisu je jednoznačné, že Slovenský pozemkový fond bol zástupca povinnej osoby Slovenskej republiky, ktorá je účastníkom správneho konania. Účastníkom reštitučného správneho konania je okrem navrhovateľa aj povinná osoba (§ 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov). V danom prípade povinnou osobou bola Slovenská republika. Pokiaľ teda predmetom tohto správneho konania boli nehnuteľnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky patriace do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, potom v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov ich spravuje a v zmysle § 34 ods. 14 citovaného zákona koná pred súdom vo veciach týchto nehnuteľností práve Slovenský pozemkový fond.

S touto osobou teda správny orgán správne konal ako so zástupcom povinnej osoby. Okrem toho Slovenský pozemkový fond má priamo postavenie účastníka v správnom konaní, keďže podľa § 6 zák. č. 503/2003 Z.z. náhradu za pozemky, ktoré nemožno vydať oprávnenej osobe, poskytne štát prostredníctvom Slovenského pozemkového fondu, ktorému z tohto dôvodu prináleží účastníctvo v konaní - § 14 Správneho poriadku.

Odvolací súd považoval rovnako za správny aj postup krajského súdu, ktorý so Slovenským pozemkovým fondom konal priamo, bez toho aby o tejto skutočnosti (o pribratí účastníka konania) rozhodol uznesením.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

V prejednáwanej právnej veci konal krajský súd o opravnom prostriedku navrhovateľky proti neprávoplatnému rozhodnutiu odporcu, t.j. postupoval podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., za primeranej aplikácie druhej hlavy piatej časti (okrem § 250a). V danom prípade konanie podľa tretej hlavy obsahuje odchylnú právnu úpravu (§ 250m), v zmysle ktorej účastníkmi konania podľa ustanovenia § 250l a nasl. sú tí, ktorí sú účastníkmi správneho konania a tiež správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava a teda vydanie rozhodnutia o pribratí účastníka konania, ktorý bol účastníkom správneho konania, by bolo nadbytočné.

Tým, že správny orgán vo veci reštitučného nároku navrhovateľky vydal čiastkové rozhodnutia, nie sú žiadnym spôsobom jej práva a právom chránené záujmy dotknuté. Priamo z interného pokynu generálneho riaditeľa č. 3/2011 Slovenského pozemkového fondu, ktorým sa upravuje postup Slovenského pozemkového fondu pri poskytovaní náhrad oprávneným osobám podľa zák. č. 229/1991 Zb. a zák. č. 503/2003 Z.z. v znení zákona č. 559/2010 Z.z., čl. XV. bod 3 posledná veta vyplýva, že ustanovenie druhej vety tohto odseku neplatí, ak o nároku oprávnenej osoby bolo rozhodnuté viacerými

rozhodnutiami a úhrnný nárok je vyšší ako 400 m² a 166 €. Pokiaľ boli vydávané čiastkové rozhodnutia, ktorými bolo rozhodované o priznaní práva na náhradu, o ktorej rozhoduje Slovenský pozemkový fond, práva navrhovateľky nebudú dotknuté vydávaním týchto čiastkových rozhodnutí, pretože Slovenský pozemkový fond bude akceptovať úhrnnú výmeru jednotlivých pozemkov, za ktoré bolo priznané právo na náhradu.

Avšak preskúvaným rozhodnutím nebolo navrhovateľke navrátené vlastnícke právo k predmetným pozemkom ani jej nebola priznaná žiadna náhrada a teda postup, kedy odporca rozhodol o tejto časti návrhu navrhovateľky čiastkovým rozhodnutím nemohol mať vplyv na jej práva, nakoľko ani v opačnom prípade by sa takto výmera (nad 400 m²) a hodnota (viac ako 166 €) jedným rozhodnutím priznaného nároku na náhradu za pozemky alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom nezmenili. Z totožných dôvodov odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky navrhovateľky, v zmysle ktorých rozhodovanie odporcom čiastkovými rozhodnutiami malo dôjsť k porušeniu princípu právnej istoty.

Námietky týkajúce sa interného pokynu generálneho riaditeľa č. 3/2011 odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, nakoľko predmetom konania pred krajským súdom bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ObPÚ-2012/00258-II.-URB zo dňa 11. januára 2012, ktorým nebolo navrhovateľke priznané právo na náhradu. Uvedený interný pokyn nebol v tomto konaní aplikovaný.

Na námietku navrhovateľky týkajúcej sa kompletnosti a usporiadanosti predloženého administratívneho spisu odvolací súd uvádza, že je na posúdení krajského súdu, či predložený administratívny spis je kompletný a obsahuje všetky listiny, na základe ktorých môže rozhodnúť vo veci. Po preskúmaní administratívneho spisu odvolací súd dospel k záveru, že predložený spis umožňuje preskúmanie rozhodnutia odporcu, ako aj konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, preto vyhodnotil námietku navrhovateľky ako bezpredmetnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., keď navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo nebola v tomto konaní úspešná. Odporcovi zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje. Slovenskému pozemkovému fondu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.